

Plzeňská strašidla

Petr Mazný, Zdeněk Hůrka, Petr Flachs

Ilustrace Jiřina Valečková

PLZEŇSKÁ STRAŠIDLA

Autoři: Petr Mazný, Zdeněk Hůrka, Petr Flachs

Ilustrace: Jiřina Valečková

Vydavatel: Starý most s.r.o., Plzeň

Vydání druhé, 2019

Sazba: DTP studio Filip Cubr, Eva Haunerová, Starý most s.r.o.

Tisk: EUROPRINT a.s.

ISBN 978-80-87338-98-8

Vážení čtenáři,

v plzeňském papírenském krámu Ignáta Schiebla se v době národního obrození scházeli plzeňští buditelé a vlastenci, aby debatovali o národnosti politice, plzeňské kultuře a o všem, co se dělo ve městě. Jejich hovory pozorně poslouchal také malý Jaroslav Schiebl, syn majitele, který v krámku trávil po skončení školního vyučování skoro celý volný čas a na pultě mezi zbožím si psal domácí úlohy.

Jednou vyslechl Jaroslav, tehdy žák druhého ročníku obecní nižší reálky, rozhovor mezi mladým obchodníkem a literátem Ledererem a katechetou Pýchou, osvíceným knězem a nadšeným vlastencem. Lederer v té době vydal svoji knihu plzeňských pověstí a Pýcha mu vytýkal, že pověsti ve svém podání příliš romantizuje a zásadně předělává. Podle mínění kněze by bylo užitečnější, kdyby zapsal pověsti tak, jak se vypravují. Nic nepřikrášlovat, nic neměnit!

Díky této polemice literáta a kněze v plzeňském papírnictví vzniklo dílo, které si dodnes zaslouží velkou úctu a obdiv k pili a cílevědomosti Jaroslava Schiebla. Ten si totiž vzal k srdci slova Josefa Pýchy a začal systematicky a bez příkras zapisovat plzeňské pověsti, které vyprávěla stará měšťanka Rozumová, a další staré legendy, které znali cidič bot Stráda, chromá žebračka Marjánka, prodavačka másla Fládrová, truhlář Krippner a další Plzeňané. K nim přidal Schiebl pověsti ze starých kronik, knih, novin, časopisů a jiných pramenů. Na svém díle pracoval plzeňský spisovatel s přestávkami mnoho let a jeho „Plzeň w powěsti, legendě, tradici a škádlivce“ obsahuje desítky pověstí o bílých paních, bezhlavých rytířích a jiných tajemných přízracích a nevysvětlitelných úkazech. Z nich a několika dalších pramenů písemných i ústních jsme volně převyprávěli ty, u kterých se můžete bavit i bát a které vás mohou inspirovat k procházce Plzní, při níž se budete na staré domy dívat trochu jinýma očima.

Autoři

Obsah

Bílá paní na Roudné.....	7
Střízlík s umrlčí hlavou	10
Jak pekař odešel z vlastního pohřbu po svých	13
O vlasaté soše od františkánů.....	16
Průvod mrtvých jeptišek.....	18
Noční můra z Andělské.....	21
Jak šel pětatřicátník chytat divého muže.....	24
Jak dostal truhlář za vyučenou.....	27
Přízraky v domě lakomého mlynáře	30
Jak strašidlo stěhovalo mezníky	34
Žárlivý řezbář.....	36
Skřítek znal tajemství plzeňského piva.....	39
Na západní straně klid.....	43
Smutná bílá paní	46
Kapucín u františkánů.....	48
Trápení formanů	52
Zvon předpovídal zkázu města	56
Černý rytíř v Guldenerovském domě.....	59
Když se rozsvítla okna chrámu.....	62

Jak Žižka potkal u Plzně anděla i čerta	64
Bezhlavý rytíř v Gerlachovském domě.....	69
Plzeňský Quasimodo	72
Čert chtěl odnést vojáka.....	74
Jak sedlák potkal Kozinův přízrak	76
Poledníček zkoušel řezáče	78
Neviditelný muzík hlídal dům U růže	81
Bílá paní z borského lesa	84
Lakomá perníkárka bloudí před krámem.....	87
Had přinesl zlatý růženec.....	90
Oteklé tváře z Valdštejnského domu	92
Černá paní pykala za velký hřích.....	94
Jak ožila mrtvá nevěsta	97
Říhovský dům skrýval poklady i záhadné koně.....	100
Obchodník splnil slib	103
Poklad přinesl smůlu	105
Neviditelná ruka kolébala každou noc.....	108
Duch žháře chodil s loučí.....	110
Strašidlo ve spíži.....	112
Hrůzná noc pekařovy děvečky.....	115
Vysvětlivky	118

Bílá paní na Roudné

Na roudenské břehy Mže se po setmění odvážil málokdo. Snad jen srdnatý pomocník kováře se nebál vzít džber a dojít k řece pro vodu, když v kovárně nebyla. Možná řeznický tovaryš někdy překonal strach a šel si k řece zapytlačit. Ženské z Roudné a Saského předměstí by k řece za tmy nešly ani za tři zlaté. Možná ani za čtyři. Všechny do jedné totiž věřily, že když zapadne slunce za Skvrňany, objeví se u Mže bílá paní. Někteří roudenští občané sice říkali, že se přízrak objevuje, až když na věži svatého Bartoloměje odbíjí půlnoc, ale na to se raději nikdo nespolehal. Co kdyby si bílá paní přivstala a vyrazila na svoje potulky dříve...

Tato krásná dáma s dlouhými černými vlasy se prý procházela po Roudné nejčastěji v okolí Saského mostu a držela v náručí v zavinovačce děťátko. Někdy sešel přízrak v bílých šatech až k vodě a začal v tmavé Mži dítě umývat. Nikdy ale nebylo slyšet dětský pláč, i když voda musela být velmi studená. Odvážlivci, kteří paní spatřili, pak vyprávěli svým

bojácnějším sousedům u piva, že přízrak doprovází černý pes, kterému z tlamy visí dlouhý, krvavě červený jazyk. Pes nikdy neštěká ani nevrčí a svoji paní poslouchá na slovo.

Roudenské ženy se často pouštěly u hokynáře do debat o strašidelné paní. Prý je to duch jedné bohaté statkářky, která se kdysi nedbale starala o svoji malou dcerku. Dítě zemřelo a krkavčí matka ho musí za trest každý večer chodit umývat do Mže.

Podle jiných řečí bývala bílá paní nešťastnou ženou, která celý život čekala marně na narození potomka. Když vytoužené dítě nepřišlo, začala pečovat o špalík dřeva. Bláznivá žena, která přebývala v nějaké díře pod hřbitovem u Všech svatých, bloumala se špalíkem dřeva po Roudné a byla dospělým pro smích a dětem pro strach. Své trápení pak skončila sama skokem do Mže. Svého dřeváčka svírala stále v náručí.

Strízlík s umrlčí hlavou

Když někdo zaklepal před mnoha lety v Andělské ulici na okno či dveře některého z bytů, vystrašil tak jejich ctihodné obyvatele k smrti. V této ulici nedaleko náměstí se prý objevoval tajemný mužík, který měl zvláštní zvyk – zaklepal, poprosil o nějakou službu a pak se proměnil ve strašidelný přízrak. Svého hostitele tím řádně vyděsil.

V zadním traktu jednoho z domů kdysi bydlela stará žena, která si vydělávala pletením punčoch. Když jednou seděla u okna nad svojí úmornou prací, zaklepal někdo na dveře. Punčochářka otevřela a uviděla malého, hubeného strízlíka, oblečeného do starých, notně sešlých šatů. Na nohou měl mužík ošlapané dřeváky a v ruce držel hůl.

Host poprosil ženu o trochu jídla a pití. Má prý za sebou dlouhou cestu z Bavor. Žena byla sice chudá, ale ne lakomá, a tak pustila návštěvníka dál. Ze sklepa přinesla trochu mléka a hladovému poutníkovi ukrojila krajíc chleba. Muž se pustil hltavě do jídla. Když byl sytý, tak staré punčochářce poděkoval a prozradil jí, že když se smílovala nad hladovým

